

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

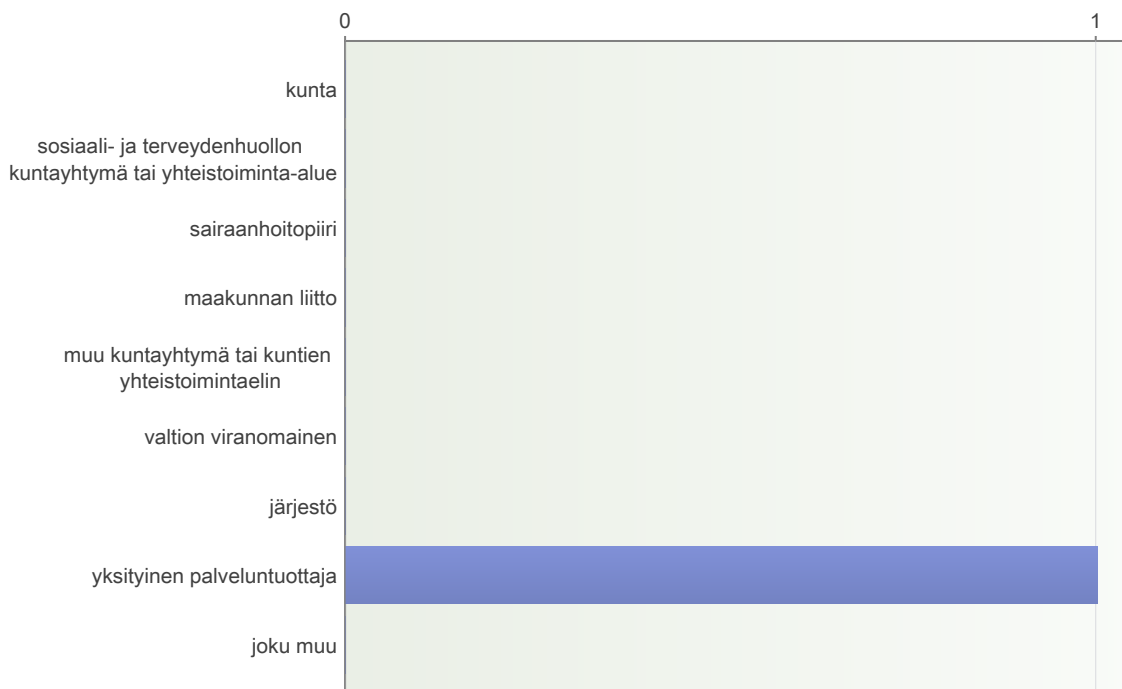
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Hoitokoti Päiväkumpu Oy	Anne Kangas	anne.kangas@hoitokotipaivakumpu.fi; 0407154945		

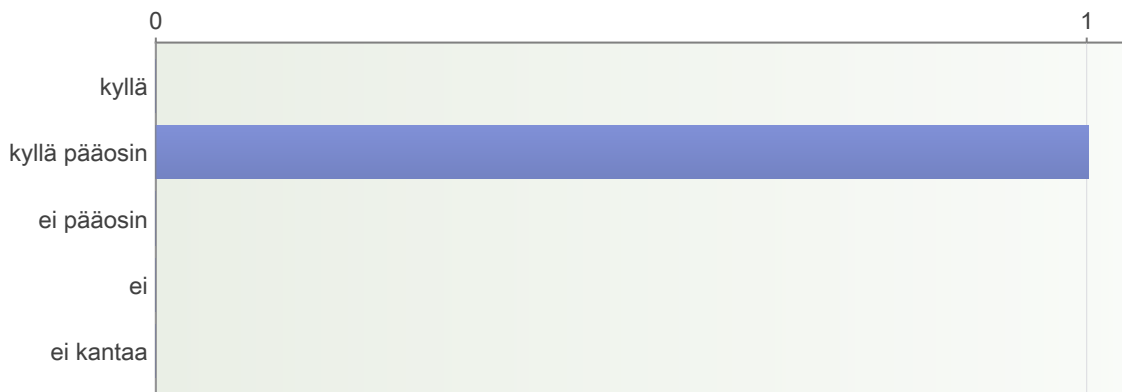
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

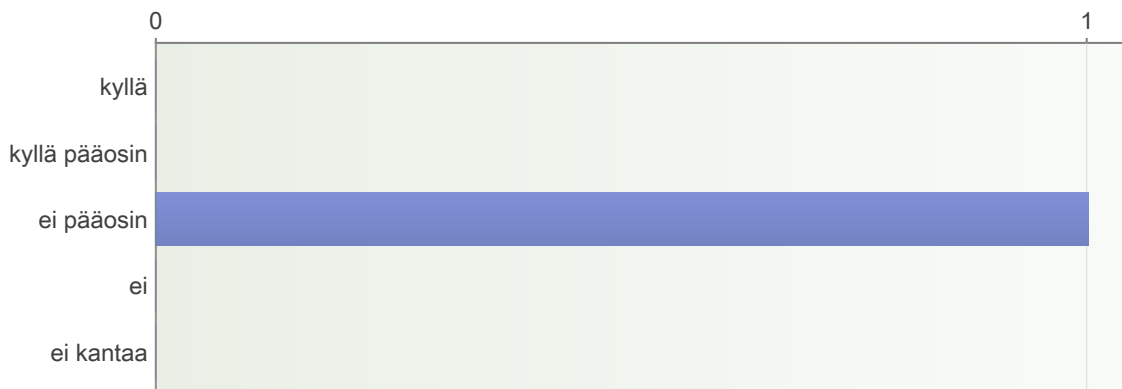
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisiin palveluihin olevat jonot lyhenevät, kun toimipisteiden määrä mitä todennäköisimmin lisääntyy. Paikkakunnilla, jossa vain vähän asiakkaita, myös toimipisteitä vähemmän -> ei voida olettaa, että myös siellä yhtä runsaslukaisesti palveluntuottajia kuin kaupungeissa.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

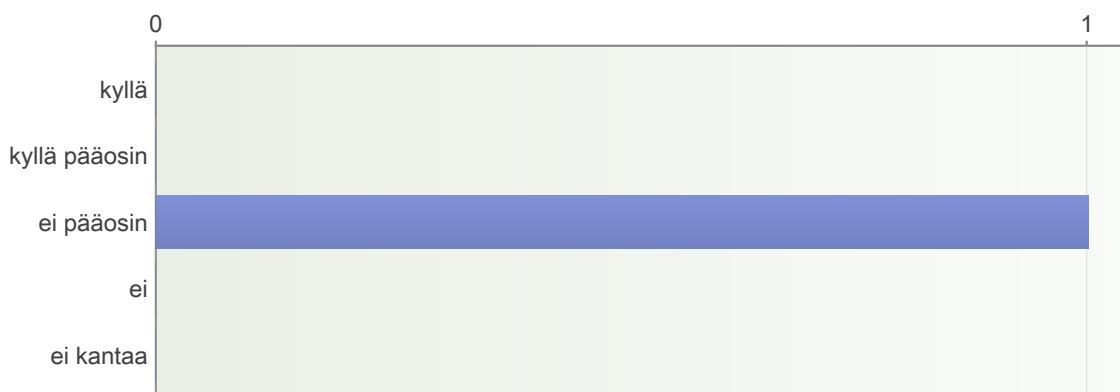
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyisten palveluseteliasiakkaiden valinnanvapausmahdollisuudet kapenevat merkittävästi ja pahimmillaan jopa joutuvat muuttamaan pois valitsemastaah hoitokodista jos he eivät voi maksaa itse lisää päälle asiakasseteliin. Sama koskee mm. kotihoitoa ja päivätoimintaa. Palvelusetelijärjestelmä tulisi ehdottomasti säilyttää tai vaihtoehtoisesti henkilökohtaisessa budjetissa tulisi voida maksaa itse lisää myös peruspalvelusta, ei pelkästään erillisistä lisäpalveluista.

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

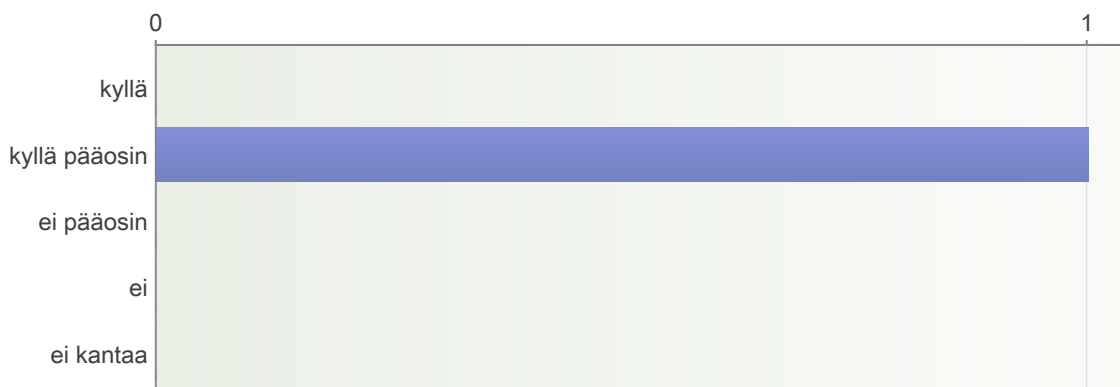
- Nykyinen palvelusetelijärjestelmä mahdollistaa paremmin asiakkaan mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun. Asiakasseteli kahlitsee mm. hinnan vuoksi liikaa vaihtoehtoja.

Asiakasohjaus on myös tässä kriittistä - asiakkaalla tulee olla tieto erilaisista vaihtoehtoista ja tarvittaessa apua valinnan tekemisessä.

Nykyisten palveluseteliasiakkaiden valinnanvapausmahdollisuudet kapenevat merkittävästi ja pahimmillaan jopa joutuvat muuttamaan pois valitsemastaah hoitokodista jos he eivät voi maksaa itse lisää päälle asiakasseteliin. Sama koskee mm. kotihoitoa ja päivätoimintaa. Palvelusetelijärjestelmä tulisi ehdottomasti säilyttää tai vaihtoehtoisesti henkilökohtaisessa budjetissa tulisi voida maksaa itse lisää myös peruspalvelusta, ei pelkästään erillisistä lisäpalveluista.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

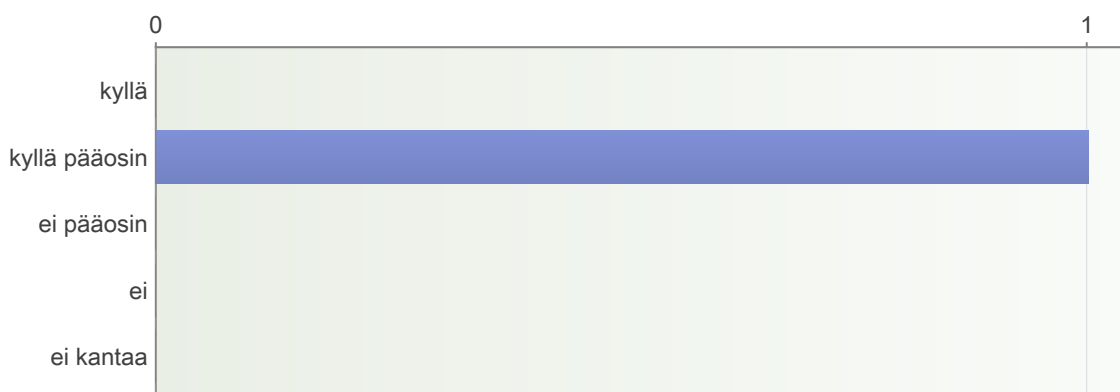
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laaja-alaisissa palveluntarpeissa tiedon liikkuminen eri palveluntuottajien välillä on kriittistä. Tarpeen mukaisten palvelujen saanti edellyttää myös sitä, että asiakas voi joustavasti käyttää omaa rahaa.

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

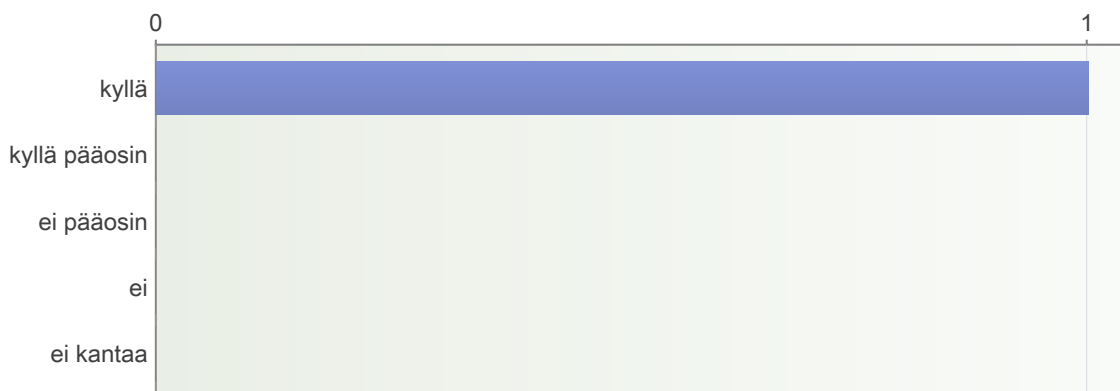
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraation osalta lainsäädännöllä luodaan ainoastaan rakenteet ja mahdollisuus toimia integraatio huomioiden. Käytännössä tässä asiakasohjaus ja työntekijöiden ymmärrys sekä sosiaali- että terveyspalveluiden kokonaisuudesta on avainasemassa. Vaatii varmasti lisäkoulutusta.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

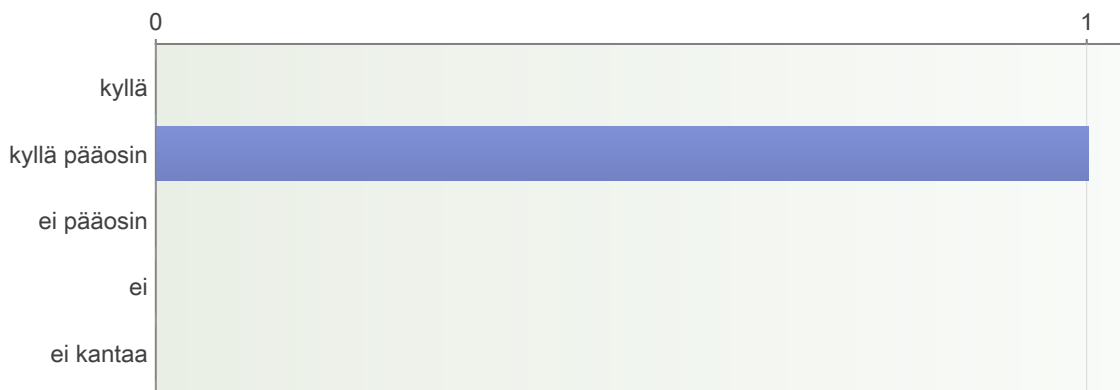
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Järjestämisvastuun siirto kunnilta selkeästi suurempi yksiköihin on hyvä asia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

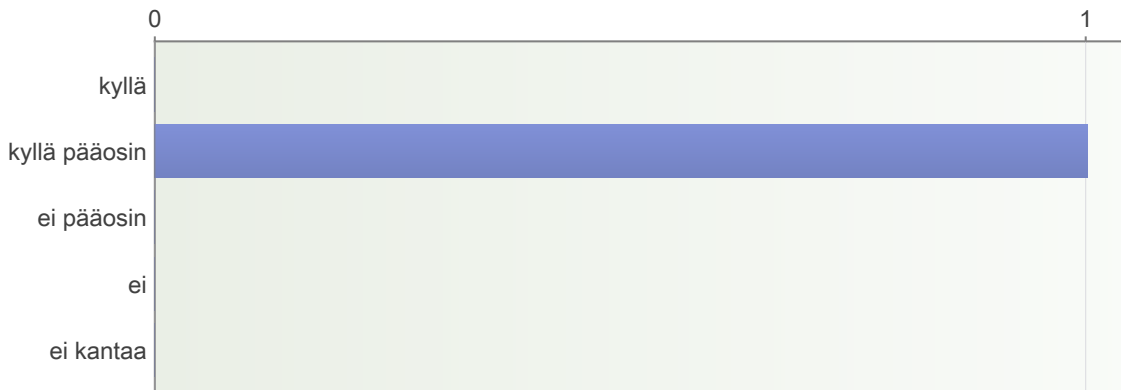
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyjärjestelmä ei selvästi ole pystynyt vastaamaan tarpeisiin, ja tarve muutokselle on suuri. Monituottajuus lisää markkinoilla olevia vaihtoehtoja. Valinnanvapaus on hyvä kirittäjä eri toimijoiden välillä luomaan uusia ja asiakaslähtöisiä palveluita. Riskinä on, että asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin arvo määritellään liian matalaksi, jolloin innovaatioille ja kehittämiselle ei jää resursseja.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

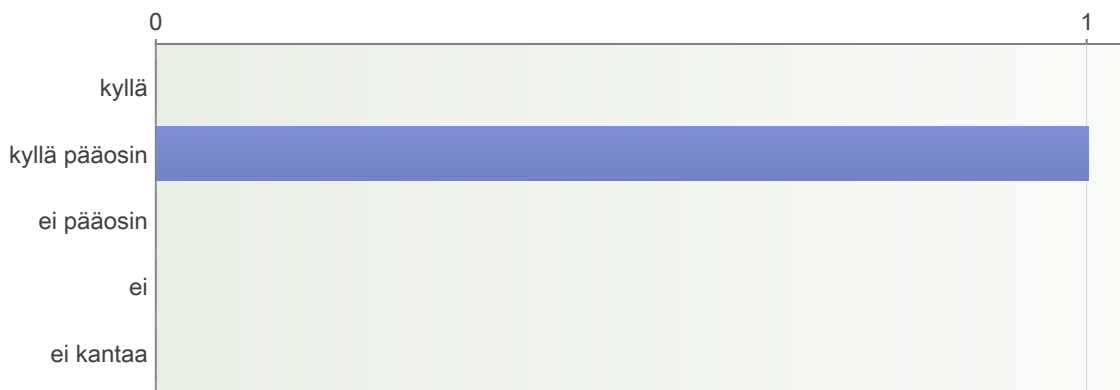
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Väestörakenteen muutos on meille yhteiskuntana suuri haaste. Nykyisen sote-järjestelmän rahoituskestävyys on heikko. Sote-palvelujen tuottavuudessa on selkeästi parannettavaa. Uudistus antaa kustannusten kasvun hillintään vähintäänkin parempia mahdollisuuksia kuin nykyjärjestelmä. Monituottajamalli, jossa yksityiset yritykset, yhdistykset ja järjestöt sekä julkinen puoli – kaikki kantavat kortensa kekoon palveluiden tarjoamiseksi ja kehittämiseksi uudistaa tapoja toimia kaikkein parhaiten. Uudistuksessa tulee ottaa kaikki hyöty irti digitalisaatiosta ja tiedon hyödyntämisestä. Oleellista on myös, että ne asiakkaat, joilla on varaa käyttää rahaa näihin palveluihin ja ovat siihen halukkaita, heille tulee sallia tämä mahdollisuus (niin kuin nyt on palvelusetelijärjestelmässä). Tällä voidaan osin myös keventää julkista maksutaakkaa.

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Täydellinen yhdenvertaisuus kaikissa olosuhteissa on mahdoton saavuttaa. Kaupungeissa on luonnollisesti enemmän vaihtelua palveluntuottajissa kuin pienissä maaseutupitäjissä.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pk-yrittäjien näkökulmasta ongelmallinen on erikoisalajien sisällyttäminen sote-keskuksen lakisääteiseen palveluvalikoimaan. Vaatimus muodostaa erityisesti valinnanvapauden alkuvaiheessa haasteen pk-yrittäjien pyörittämien sote-keskusten syntymiselle. Konsultoinnit voisivat vielä järjestyä, mutta vastaanottojen järjestäminen monen erikoisalan kannalta on ongelma. Kaikkialle ei myöskään riitä esim. geriatreja. Voisiko olla, että viidestä erikoisalasta 2 pitää toteutua?

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

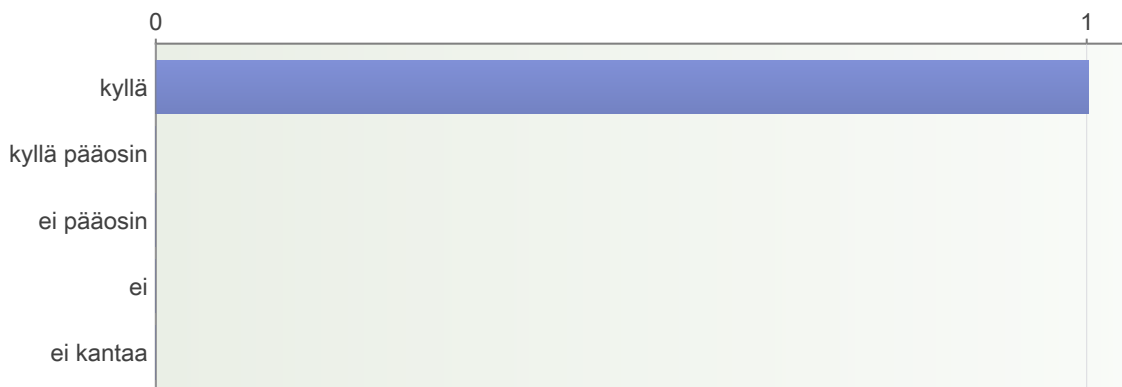

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

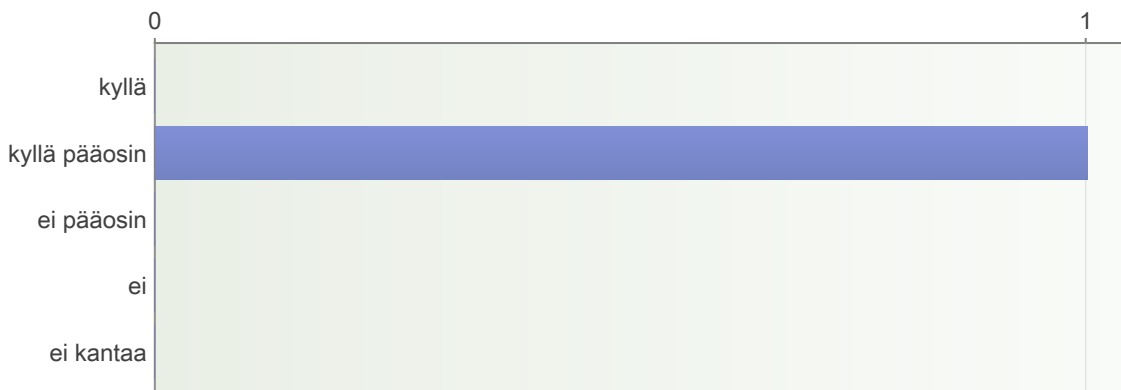

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

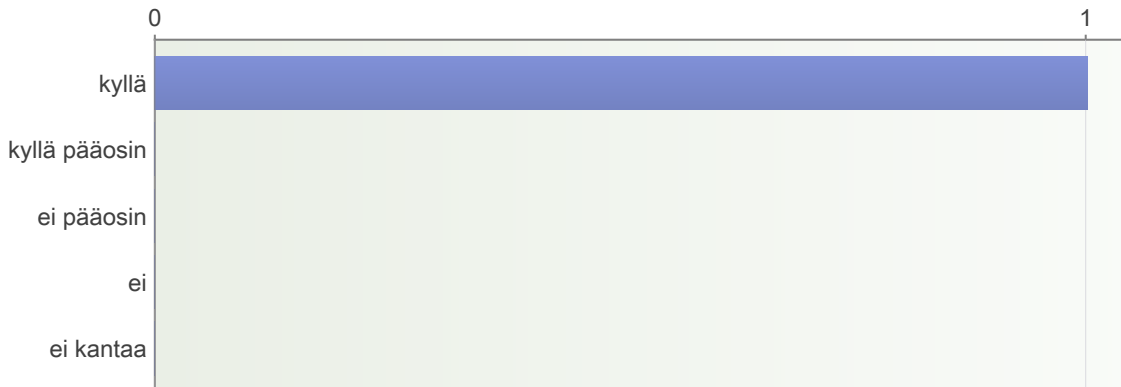

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

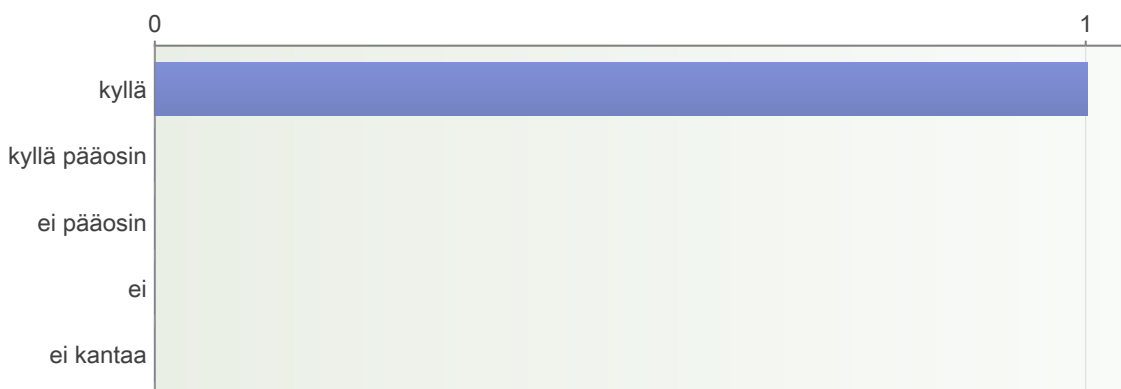

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

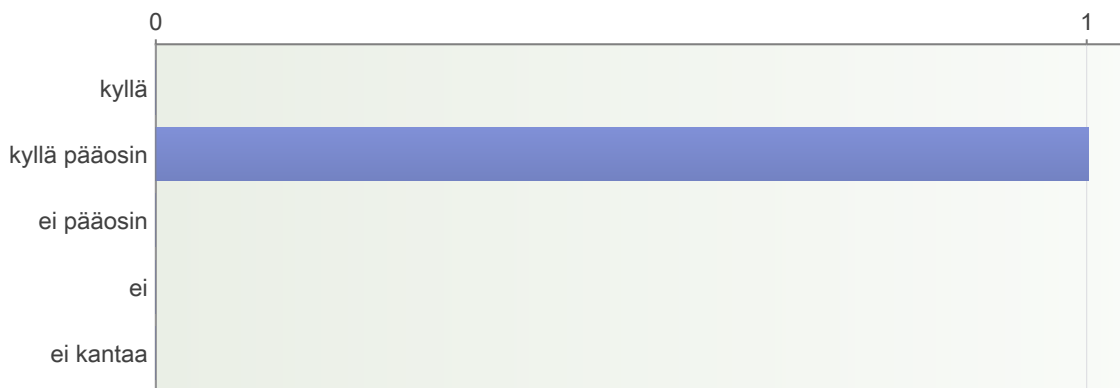
36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kuntoutuspalvelujen osalta ei ole tarkoituksenmukaista rajata asiakassetelin velvoittavuutta yksinomaan terveydenhuoltolain lääkinnälliseen kuntoutukseen liittyviin terveydenhuollon ammattihenkilöiden yksittäisiin vastaanottokäynteihin. Kotisairaaloiminta voisi hyvin kuulua myös asiakassetelin piiriin. Maakunnalle annetaan turhan monia mahdollisuuksia kietläytyä setelin antamisesta.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

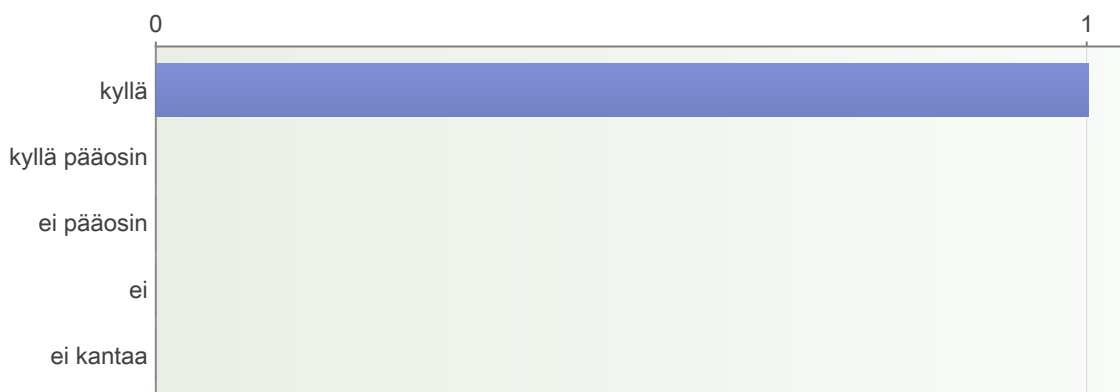
- Yleisesti ottaen maakunta ei voi käyttää palveluiden kustannustehokkaan järjestämisen arviointikriteerinä maakunnan kannattavuutta, vaan maakunnan on tarkasteltava palvelusta aiheutuvia todellisia kokonaiskustannuksia.

Kustannustehokkuuden takaamiseksi on välttämätöntä, että maakunta tuntee niiden palvelujen osalta, joita yksityiset tuottavat 24 § mukaisesti asiakassetelillä, todellisen kustannusrakenteensa. Vain siten maakunta kykenee asettamaan asiakassetelin korvauksen arvon sellaiselle tasolle, että se itsekin kykenisi palvelun kyseisellä hinnalla tuottamaan, ja mukana voivat olla kaikenkokoiset yksityiset palveluntuottajat.

Asiakaskohtaisen tilanteen huomioiden välillä asiakassetelin asemasta voisi olla maakunnalle parempi vaihtoehto myös taloudellisesta näkökulmasta myöntää palveluseteli. Esitämme, että palvelustelijärjestelmästä ei tulisi luopua, vaan sen tulisi kulkea rinnalla vaihtoehtona.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

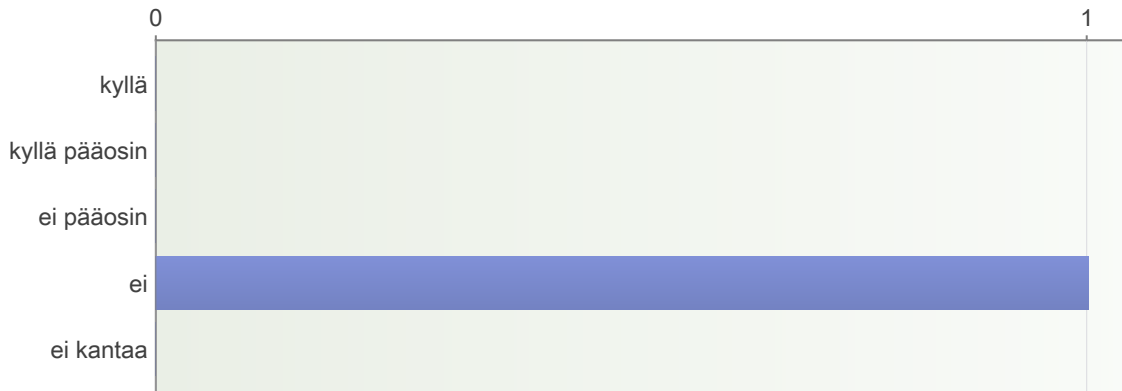

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakaseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

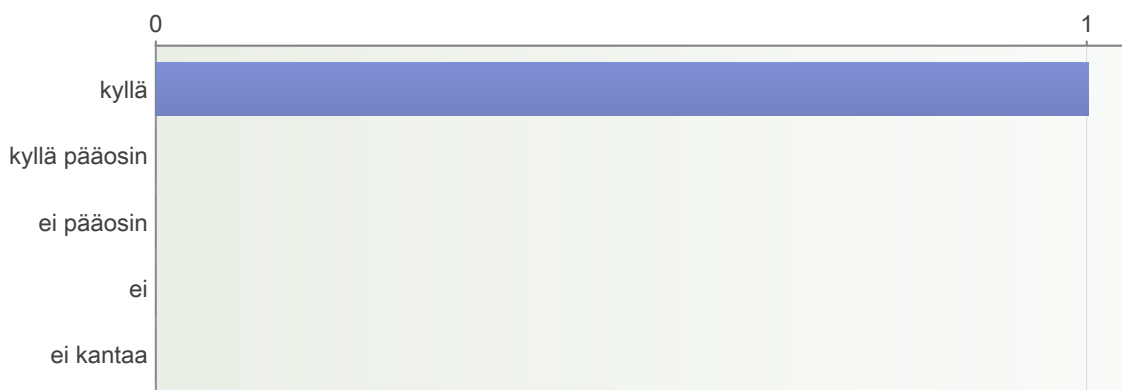
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaalla tulee olla joustavammat mahdollisuudet käyttää omaa rahaa kuin mitä asiakasetelilainsäädäntö mahdollistaa. Pidämme parempana vaihtoehtona palvelusetelijärjestelmää, jossa asiakas voi halutessaan maksaa lisää myös laadukkaammasta peruspalvelusta. Nykyisten palveluseteliasiakkaiden asema ja oikeudet kapenevat, mikäli palvelustelit muuttuvat asiakaseteleiksi ja siksi säännökset eivät ole tarkoituksenmukaisia.

43. 11e. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

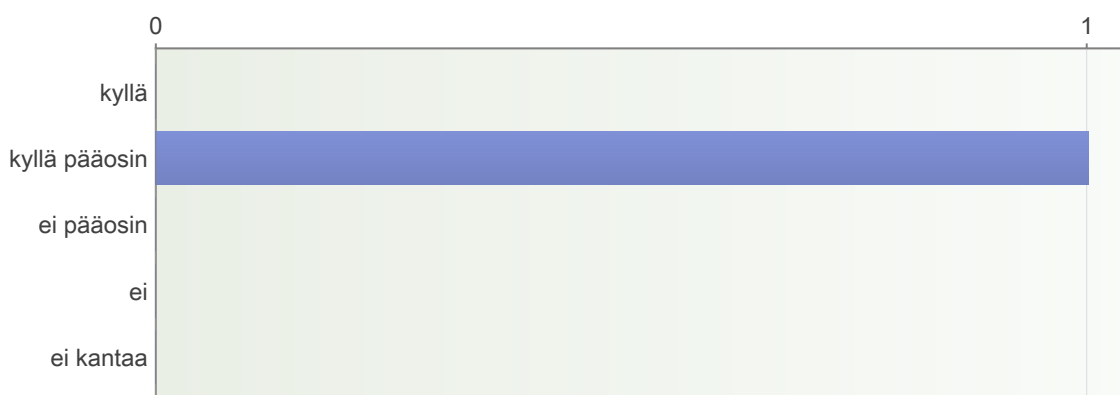
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkinen järjestämisvastuu ei sinällään muutu soteuudistuksen myötä, sillä vastuu siirtyy vain toiselta julkiselta toimijalta toiselle (kunnilta maakunnille). Asiakassetelien myöntäminen on ainoastaan operatiivisen palvelutuotannon eräs toteuttamistapa. Maakunnalla on näkemyksemme mukaan jopa epätarkoituksenmukaisen suuret mahdollisuudet rajoittaa asiakassetelin myöntämistä tai kieltäytyä siitä.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

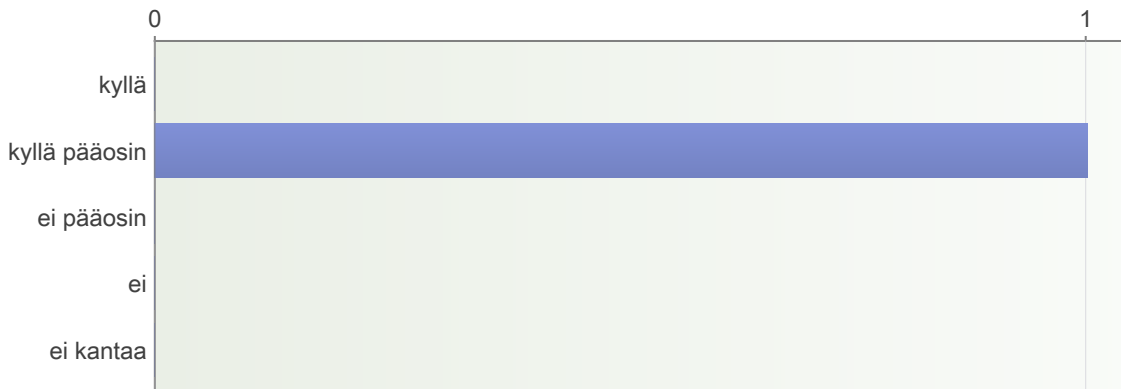
Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtaisen budjetin kohdalla korostuu palvelutarpeen arvioinnin sekä hoito- ja palvelusuunnitelman rooli.

Henkilökohtaisen budjetin asiakkaan on voitava saada käyttää myös omaa rahaa palvelujen ostamiseksi henkilökohtaisen budjetin lisäksi. Asiakkaan tulee myös voida vaikuttaa palvelujen sisältöön: asumisen suhteen esimerkiksi kotona asuminen teknologiaratkaisujen tuella on joskus asiakkaalle mielekkäin vaihtoehto, ja hänen tulee voida käyttää henkilökohtaista budjettia näiden palvelujen saamiseksi. Omaa rahaa on voitava käyttää myös peruspalveluun (esim. ammattitaitoisempi työntekijä on kalliimpi kuin vähemmän koulutettu), ei pelkästään lisäpalveluihin.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Suunnitelmat ja palvelutarpeen arviointi tapahtuvat nykyinsäädännön pohjalta, ja esimerkiksi vanhuspalvelulakia on uudistettu vastikään. Asiakasneuvonta tulee tapahtua puolueettomasti. Tärkeää onkin miten kaikki palveluntuottajat pääsevät sote-keskuksessa esiin, ei pelkästään sote-keskuksen oma tuotanto (mikäli tuottaa esim. asiakassetelillä myönnettyä palvelua).

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Eduskunnan käsittelyssä olevassa palveluntuottajalaissa tullaan antamaan seikkaperäisiä määräyksiä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajien toimintaedellytyksistä. Jo tähänkin saakka tuottajien toimintaa on säädelty yksityiskohtaisen lupa- ja ilmoitusmenettelyn kautta. Nyt esitetystä valinnanvapauslakiehdotuksessa annetaan maakunnalle mahdollisuus edellyttää palveluntuotantolain lisäksi palveluntuottajilta erilaisia vaatimuksia sopimuksen tekemisen edellytyksenä. Vaatimukset asetettaisiin hallintopäätöksellä lakiehdotuksen 42 ja 43 pykälien mukaisesti. Näillä hallintopäätöksillä olisi siis tulevaisuuteen suuntautuvia sitovia erittäin merkittäviä vaikutuksia yksityisten palveluntuottajien toimintaan.

Käytäntö on osoittanut, että olemassa olevat yksityiset sote-palvelut ovat laadun ja luotettavuuden osalta kilpailukykyisiä tai parempia kuin vastaavat julkiset palvelut.

Emme pidä esimerkiksi tarkoituksenmukaisena, että laissa asetetaan erityisiä ehtoja henkilöstön työsuhteisiin liittyen (39 §). Nämä ehdot eivät välttämättä takaa parasta käytettävissä olevaa hoitoa ja hoivaa. Ehdot tulee asettaa palvelun sisällölle.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

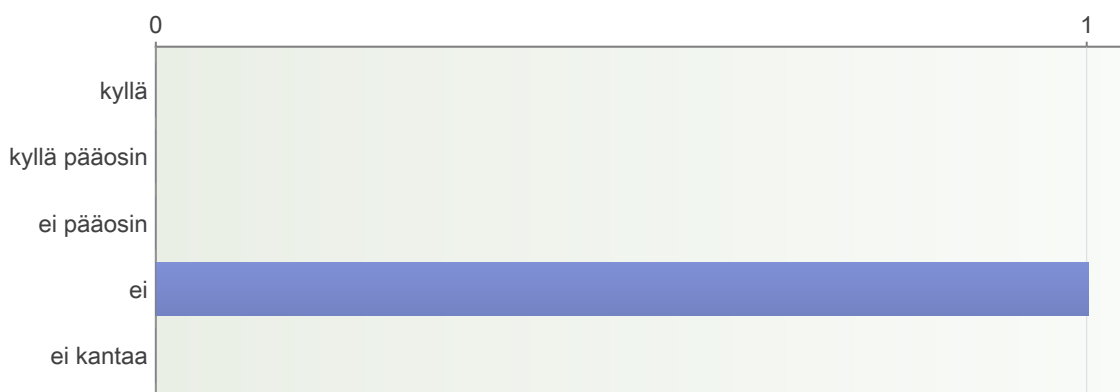
52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli maakunta asettaa 42 § mukaisia ehtoja, niiden tulee olla kohtuullisia, tarkoituksenmukaisia ja yhdenvertaisesti julkisia ja yksityisiä kohtelevia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

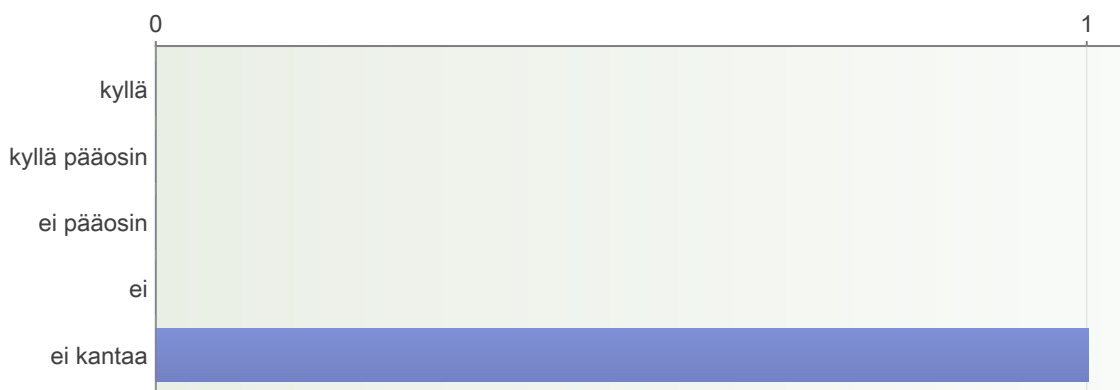
54. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiesityksen tavoitteena on luoda asiakkaille monipuolisempia tapoja käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita tarpeidensa kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Nyt esitetyt sopimusmenettelyt hallintopäätökseen perustuen ovat hallinnollisesti raskaita, eivätkä mahdollista sopimusosapuolien innovatiivista yhteistyötä parhaalla mahdollisella tavalla. Nyt esitettyjä säännöksiä tulee keventää ja joustavoittaa hallitusohjelmaan sisältyvän normienpurkutavoitteen mukaisesti.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

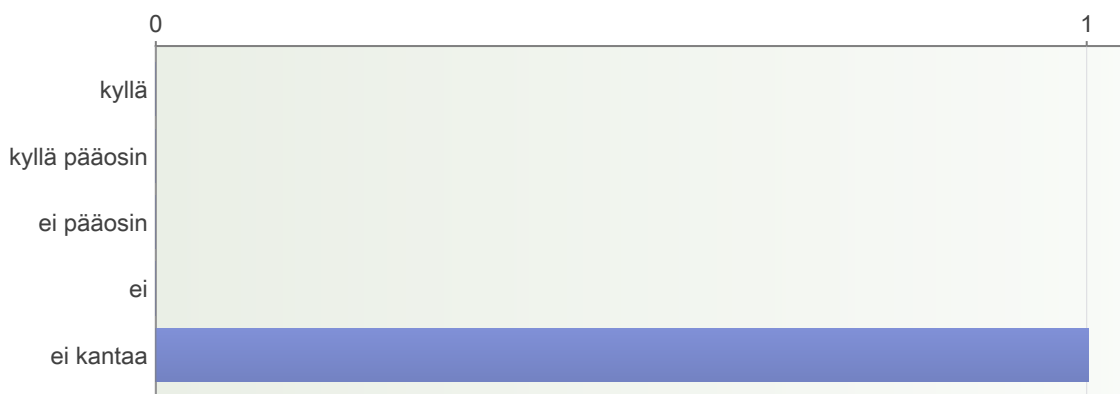
56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

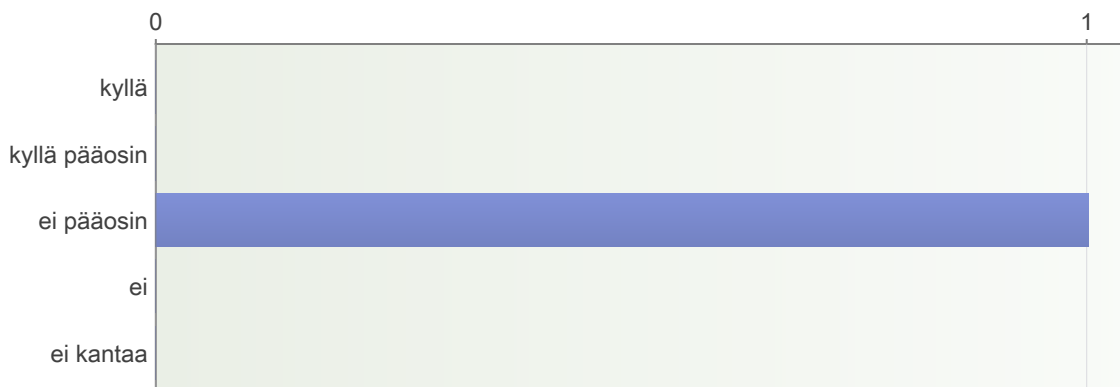

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

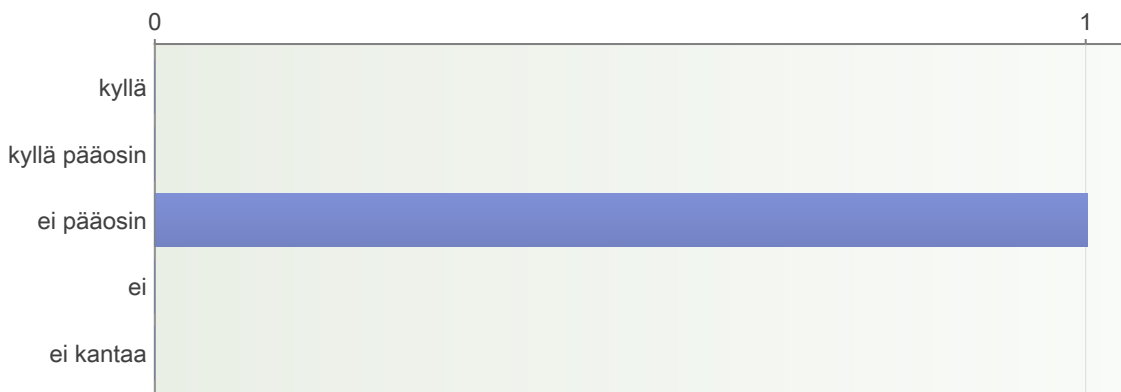
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkailta tulee olla mahdollisuus käyttää joustavammin omaa rahaa myös peruspalveluun sekä asiakassetelissä että henkilökohtaisessa budjetissa, ei pelkästään lisäpalveluihin.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

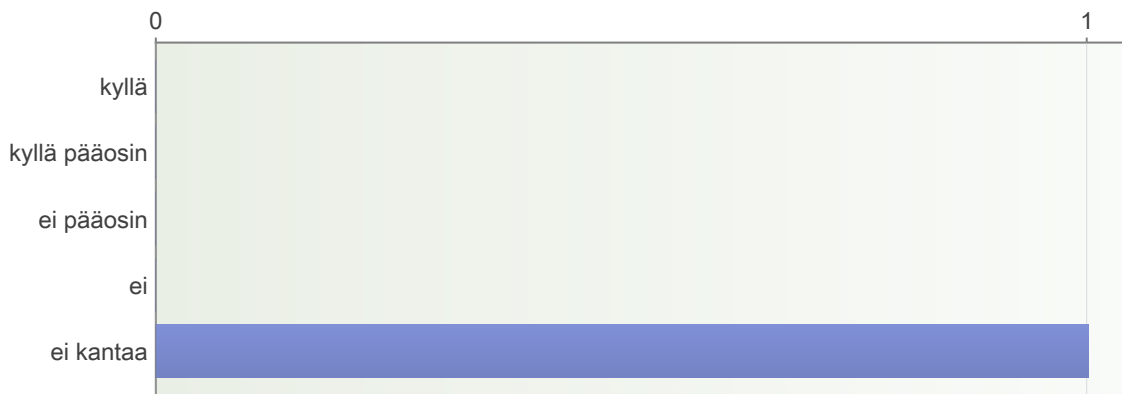
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Keskeistä on, että korvausmalli ja -määrä ovat samat kaikille tuottajille. Korvaustaso voi olla tasapuolinen ja oikea vain, jos sekä yksityinen että julkinen sote-keskus tulevat vain tällä summalla aidosti toimeen. Yhdenvertaisten toimintaedellytysten jyrkkä ehto on, että maakunnan omistamat sote-keskukset eivät saa kilpailua vääristävää etua omistajaltaan. Tällaiseksi eduksi on luettava paitsi verotukselliset edut, myös esimerkiksi tukipalvelujen saaminen veloitusetta.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

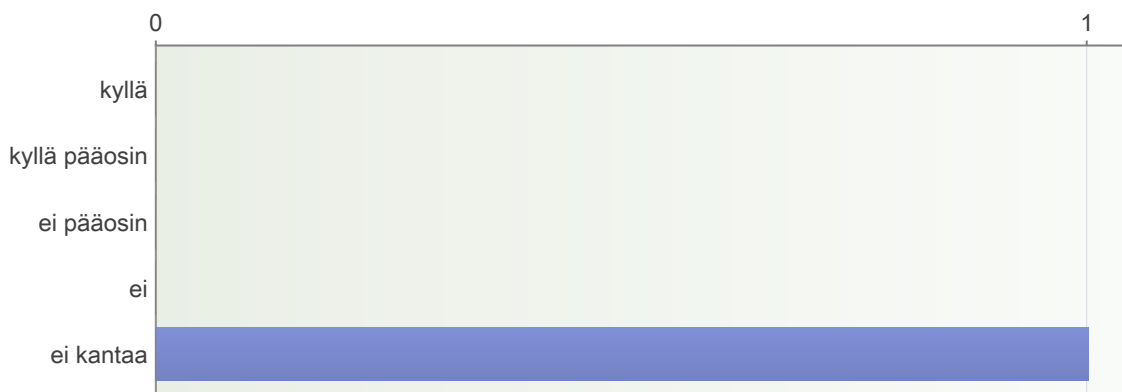

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

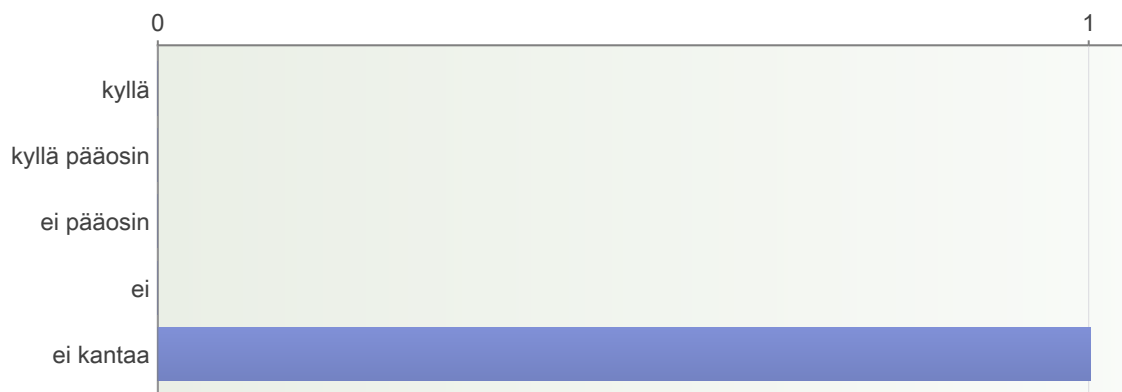

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

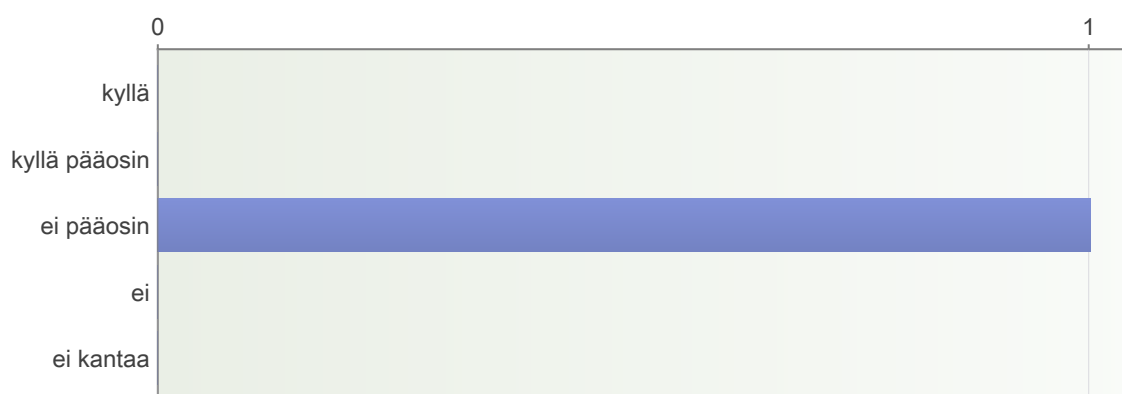

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

70. Vapaamuotoiset huomiot.

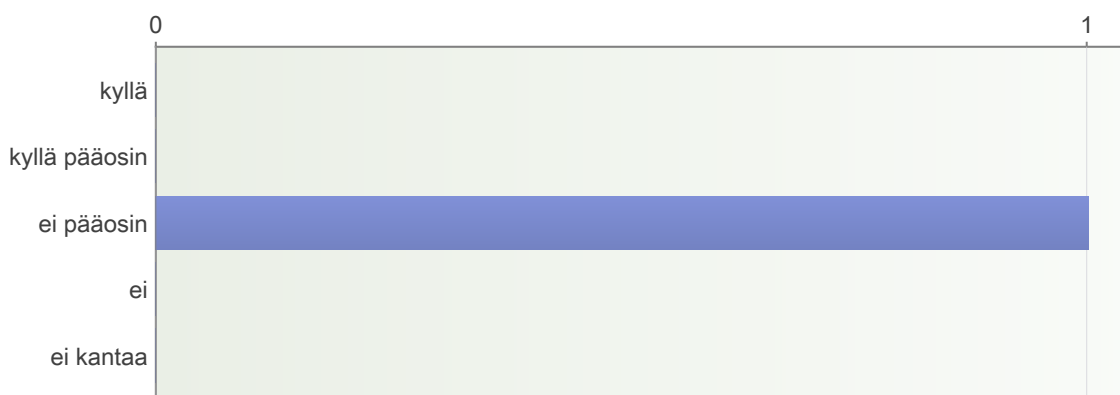
Vastaajien määrä: 1

- Kaikille yksityisille palveluntuottajille merkityksellistä on toiminnan kannattavuus. Asiakastytyväisyys ratkaisee aina. Sen lisäksi lain puitteissa säädettävät hyvät toimintaedellytykset perustuvat kolmeen asiaan: 1) korvaustaso on riittävä, 2) toimijaksi pääsyn ehdot eivät muodostu kohtuuttomiksi, ja 3) kilpailutilanteen toimintaympäristö on kaikille toimijoille tasapuolinen.

Nykyiset palvelusetelituottajat saattavat joutua lopettamaan toimintansa, koska nyt asiakkaat ovat voineet käyttää omaa rahaa joustavammin ja palvelut on räätälöity heille.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

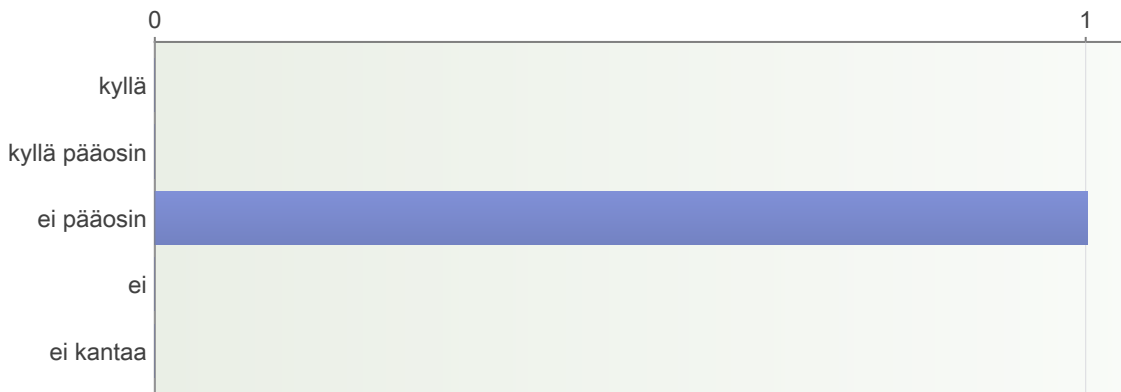
- Laaja kirjo pieniä ja mikrokokoisia yksityisiä palveluntuottajia toimii erityisesti hoivapalveluiden alalla. Heistä suuri osa on palvelusetelituottajia, jotka ovat räätälöineet tarjottavat palvelut asiakkailleen. Mikäli palveluseteleistä luovutaan on se kuolinisku monelle. Peruspalvelu on mitoitettu toisenlaiseksi kuin mitä maakunta määrittää asiakassetelillä tarjoamaan. Palvelusetelijärjestelmä pitäisikin siis jatkossa toimia asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin rinnalla.

Lisäksi asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin korvaus on oltava riittävän suuri siihen nähden, että sillä pystyy tuottamaan laadukkaan palvelun ilman volyyymiin perustuvia etuja. Asiakassetelin ja henkilökohtaisen budjetin korvaussumman määrittelyyn ei tule perustua alhaisimpaan markkinahintaan, sillä maakunnan tulee itse voida tuottaa palvelu samalla hinnalla. Tätä varten on ehdotonta, että maakunta tunnistaa oman tuotantonsa kustannusrakenteen.

Asiakkaalla on myös oltava mahdollisuus ostaa lisäpalveluja, ja käyttää muutoinkin joustavasti omaa rahaa palvelujen ostossa. Myös siis laadukkaamman peruspalvelun osalta (vrt. sairaanhoitaja tai hoiva-avustaja palveluntuottajana - kustannustaso on eri).

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- PK-yritysten näkökulmaa ei ole arvioitu oikein ja riittävästi. Heille joustavammat maksujärjestelmät ovat elinehto.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli asiakkaan mahdollisuutta käyttää omaa rahaa rajoitetaan esitetyllä tavalla (nykyiseen palvelusetelijärjestelmään verrattuna), ei yrityksellämme ole todennäisesti nykyisellä laatutasolla mahdollisuutta jatkaa palveluntuottajana. On hyvin todennäköistä, että luovumme silloin toiminnasta jonkin ison toimijan hyväksi. Laadukas, asiakkaan tarpeisiin räätälöity palvelu on toimintamme keskeisiä periaatteita. Haluamme pitää kiinni laadukkaasta toiminnasta. Esim. asiakassetelipiloteissa (esim. Espoon kotihoito) näyttää siltä, että asiakassetelin arvo asetetaan niin alas, että sillä laadukkaan palvelun tuottaminen on haaste.

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslaissa on monta hyvää asiaa, mutta siinä on asiakkaalle ja yrityksille kriittisiä yksityiskohtia, jotka estävät asiakkaiden valinnanvapauden toteutumisen ja pahimmillaan tappavat paikalliset pk -yritykset.
  - a) Asiakassetelipalveluntuottajan pitää saada periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista.
  - b) Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne: palveluntuottajan pitää voida periä asiakkaalta maksuja.

Lakiluonnosta pitää muuttaa seuraavasti: molemmista pykälistä 71 ja 72 poistetaan sana "EI".

71§ viimeinen momentti: "Asiakassetelipalvelun tuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

Muutetaan muotoon: "Asiakassetelipalvelun tuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

72§ viimeinen momentti: "Palveluntuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Muutetaan muotoon: "Palveluntuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Jos pykälä 71 ja 72 ei muuteta ehdottamallamme tavalla, nykyinen palvelusetelijärjestelmä, joka ei rajoita kokonaishintaa palvelusta, pitää säilyttää. Tällöin asiakas voi maksaa lisää nykyisen käytännön mukaisesti. Nykyinen palvelusetelijärjestelmä täyttää EU-lainsäädännön ja perustuslain vaatimukset.

Jos asiakaseteleihin ei saa itse maksaa lisää ja samalla palvelusetelijärjestelmä poistetaan, se huonontaa radikaalisti heikommassa asemassa olevien ihmisten ja perheiden valinnanvapautta varsinkin:

- fysioterapiassa
- hoivapalveluissa, tehostetussa palveluasumisessa
- päivätoiminnassa, kotihoidossa, ikääntyneiden päivätoiminnassa
- vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen
- lapsiperheiden kotipalvelussa,
- syöpä- ym. potilaiden peruukkipalvelussa,
- tähystystutkimuksissa ym.

Henkilökohtaisessa budjetissa on sama tilanne: asiakkaan pitää voida maksaa itse lisää.

Päivätoiminta

Asiakasta lähellä olevassa päivätoimintapaikassa palvelu maksaa 70 euroa per käyntikerta ja asiakasseteli on määritetty 60 e/kerta. Lähellä olevan päivätoimintapaikan vuokratulot ovat suuremmat kuin markkinoilla keskimäärin, koska tilat ovat viihtyisät ja vähän reilummat. Palveluntuottaja ei kerta kaikkiaan voi tuottaa palvelua 60e/kerta. Päivätoimintaryhmät pyörivät tällä hetkellä 5 päivää viikossa ja asiakkaat maksavat palvelusetelillä palvelun ja maksavat siihen itse vähän lisää päälle. Meneekö paikka kiinni, koska asiakkaat eivät voi maksaa jatkossa itse osaa palvelusta kuten nyt vaikka haluaisivat käyttää omaa rahaa laadukkaammissa tiloissa päivän viettämiseen?

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Vastaajien määrä: 1

- 71§ viimeinen momentti: "Asiakassetelipalvelun tuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."
Muutetaan muotoon: "Asiakassetelipalvelun tuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja asiakassetelillä annetuista palveluista."

72§ viimeinen momentti: "Palveluntuottaja ei saa periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".

Muutetaan muotoon: "Palveluntuottaja SAA periä asiakkaalta maksuja henkilökohtaisen budjetin perusteella antamistaan palveluista".